

Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle valitukseen koskien teknisen lautakunnan 27.5.2026 § 48 tekemää päätöstä suunnittelutarveratkaisun 25-0004-SUU oikaisuvaatimuksesta

Tekninen lautakunta 27.05.2026 § 48

Valmistelija: kaavoittaja Timo Kortelainen, puh. 040 728 7827

Naapurikiinteistön omistajilta on saapunut 30.12.2025 päivätty oikaisuvaatimus, joka koskee Suonenjoen kaupungin kaavoittajan 12.12.2025 tekemää suunnittelutarveratkaisua 25-0004-SUU.

Päätöksellä on myönnetty maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n (nyk. alueidenkäyttölaki) mukainen suunnittelutarveratkaisu teollisen kokoluokan, noin 79,3 MWp aurinkovoimalaitoksen rakentamiseen vuokratuille kiinteistöille 778-422-12-89, 778-422-13-76, 778-411-3-56 ja 778-411-3-28. Hankealue on kokonaisuudessaan noin 119 ha. Hankkeessa suunnitellaan aurinkopuisto, jonka asennettu tasavirtateho noin 79,3 MWp, vaihtovirtateho noin 60 MW ja vuosituotanto noin 71,4 GWh. Aurinkopuisto liitetään sähköverkkoon johtovarsiliittymän avulla suoraan läheiseen 110 kV sähkölinjaan, joka kulkee alueen läpi ja jonka omistaa Savon Voima. Suunnitelmissa on rakentaa 110 kV asema sähkölinjan pohjoispuolelle.

Todettakoon, että suunnittelutarveratkaisu on tullut vireille vuoden 2024 puolella, joten siihen on sovellettu maankäyttö- ja rakennuslakia.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen tekijöillä on naapurikiinteistön omistajina maankäyttö- ja rakennuslain 193 §:n mukainen valitusoikeus kunnan viranomaisen tekemässä suunnittelutarveratkaisussa. Oikaisuvaatimus on tehty maankäyttö- ja rakennuslain 187 §:n mukaisen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä. Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksessa edellytettiin eläimistöselvitystä täydennettävän teerien osalta niin, että maastotarkistukset tehdään 1.4.–15.5. välisenä aikana. Näin ollen oikaisuvaatimuksen käsittely edellytti edellä mainittuun ajankohtaan tehtyjä selvityksiä, joten oikaisuvaatimusta käsitellään vasta nyt, kun täydentäviä tietoja on saatu.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden vaatimukset

1. Eläimistöselvitystä on täydennettävä siten, että teeren osalta maastotarkistukset tehdään 1.4.–15.5.
2. Hakijan tulee sijoittaa purkukustannuksia tai muita ennalta-arvaamattomia kuluja varten 1 milj. € Suonenjoen kaupungin tilille. Ellei hakija ymmärrä nyt tähän suostua, on takuusumma määrättävä rakentamislupapäätöksessä yhdeksi luvan myöntämisen ehdoksi.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden perustelut

Eläimistöselvitystä on täydennettävä siten, että teeren osalta maastotarkastukset tehdään 1.4.–15.5. välillä. Kuopion alueellisen ympäristönsuojelun lausunto on virheellinen. Teeri lähettää soidinääniä myös puissa, mutta lisääntymisen kannalta niillä ei ole merkitystä, koska naaraan hedelmöittäminen tapahtuu maassa. Soidinalue tulee olla petovaaran vuoksi avoin eikä osapuustoinen sovellu. Hakijan ehdottama käytävien leventäminen tai vapaan alueen lisääminen eivät pelasta teeren soidinaluetta. Hankealueen peittävät rakennelmat tuhoavat lintujen ja muiden eläinten mahdollisuudet käyttää arvokasta ja avointa suoaluetta.

Pohjois-Savon Pelastuslaitoksen vaatima pohjaveden pinnan nosto toteutuessaan tulee aiheuttamaan vettymishaittaa hankealueen ympärillä oleville kiinteistöille.

Hakija haluaa salata maanvuokra- ja maankäyttöoikeussopimusten sisällön. Kaavaprosessin korvaavassa kevennetyssä menettelyssä tälle annetaan hyväksyntä. Toiminnan päättyessä rakennelmien purkamisen ja loppusiivouksen turvaamiseksi olisi sopimuksia siltä osin avattava. Kun otetaan huomioon, että voimalan elinkaaren aikana omistus todennäköisesti muuttuu jopa useaan kertaan, niin vastuu hämärtyy.

Suomessa on suunnitteilla runsaasti aurinkovoimaloita, mutta vain pieni osa niistä toteutuu. Hakijalla on erinomainen mahdollisuus osoittaa, että se on aidosti lähdössä tämän hankkeen toteuttamiseen. Se tapahtuu sijoittamalla purkukustannuksia tai muita ennalta-arvaamattomia kuluja varten 1 milj. € Suonenjoen kaupungin tilille. Summa on vain 1,42 % voimalan 70 milj. € suuruisista rakentamiskustannuksista. Mikäli kaikesta huolimatta hanke ei toteudu, palauttaa kunta takuusumman takaisin hakijalle. Ellei hakija ymmärrä nyt tähän suostua, on takuusumma määrättävä rakentamislupapäätöksessä yhdeksi luvan myöntämisen ehdoksi.

Vastineet oikaisuvaatimukseen

1. Teerien osalta on tehty alkuperäistä luontoselvitystä täydentäviä havaintoja 4.4. – 9.5.2026 välisenä aikana. Tulosten perusteella voidaan todeta, että suunnittelualueella on sellaisia alueita, jotka ovat teerien soidinalueita. Luontoselvityksen tekijä arvioi, että Koppelosuon alue ei ole lainkaan luonnontilainen, vaan se on ensin ollut turvetuotantokäytössä, jonka jälkeen se on otettu peltoviljelykäyttöön.

Yhden kevään havaintojen perusteella ei soidinpaikan vakiintuneisuutta pysty arvioimaan. Sillä perusteella alue sijoittuisi arvoluokkaan 3: Monimuotoisuutta tukevat kohteet. Kuitenkin, koska on esitetty, että alue on ollut jo pitkään teeren vakiintunut soidinpaikka ja jos tämä pystytään todentamaan, alue tai osa alueesta sijoittuu arvoluokkaan 2: Erityisen tärkeät kohteet.

Teeri on metsästyslain 5 §:n mukainen riistaeläin. Sen suojeluun ei sovelleta luonnonsuojelulakia. Asiasta on hankittu Suomen riistakeskuksen Pohjois-Savon lausunto. Siinä todetaan mm. seuraavaa: Asemapiirustuksen perusteella koko teerien

soidinpaikkana käyttämä Koppelosuon peltoalue rakennettaisiin täyteen aurinkokennoja ja muuta aurinkovoimaan liittyvää infrastruktuuria. Teeren näkökulmasta alue ei olisi enää jatkossa avoin eikä siten kelvollinen soidinpaikaksi. On hyvin todennäköistä, että jos peltoalue rakennetaan kesän aikana täyteen aurinkokennoja, tulevat teerikukot vanhasta muistista pellon reunapuihin elosyyskuussa syysoitimelle, mutta viimeistään seuraavan kevään aikana kukot siirtyvät soimaan muualle, koska aiempi avoin soidinareena on menetetty. Tuntematta alueen teeren soidinpaikkoja tarkemmin, on vaikea ennakoida, kuinka läheltä vaihtoehtoinen soidin löytyy, ja kuinka suuria vaikutuksia Koppelosuon soidinpaikan menettämisellä on paikalliselle teerikannalle.

Metsästyslain 37 §:n 1 momentin mukaan ”Rauhoitusaikana riistaeläintä ei saa metsästä tai vahingoittaa eikä soidinta, pesintää tai poikasia saa häiritä.” Rakennustöitä ei siten voi suorittaa ainakaan maaliskoukokuun aikana, koska silloin soidin väistämättä häiriintyy. Toisaalta myös syysoitimen voi mielestäni tulkita lain tarkoittamaksi soitimeksi, vaikka syksyllä ei paritteluja tapahdukaan. Syysoitimella on kuitenkin tärkeä rooli, koska siellä pohjustetaan kukkojen hierarkiaa kevään soidinta silmällä pitäen. Rakennustyöt tulisi siten ajoittaa selkeästi kesäaikaan (kesä-elokuu).

Yhteenvedona totean, että asemakaavassa (oikeammin asemapiirroksessa) esitetty aurinkovoiman rakentaminen Koppelosuolle johtaa todennäköisesti paikalla olevan teeren soitimen katoamiseen ja kukkojen siirtymiseen toisille soitimille, mutta vaikutuksia paikalliseen teerikantaan on vaikea ennakoida. Teeri on luokiteltu koko maan tasolla elinvoimaiseksi ja teerikannan pitkäaikainen kehityssuunta Pohjois-Savossa tällä vuosituhannella on jopa lievästi kasvava. Yksittäisenä tapahtumana Koppelosuon soidinpaikan menetys tuskin teerikannan kehitykseen merkittävästi vaikuttaa, mutta vastaavan maankäytön lisääntyessä yhteisvaikutukset voivat kumuloitua, mikä voi heikentää teerikannan kehitystä tulevaisuudessa, kun useat sinänsä pienialaiset toimenpiteet pirstovat teerien elinympäristön.

Kuten suunnittelutarveratkaisussakin on todettu, suunniteltu rakentaminen todennäköisesti estää alueen käytön teerien soittimena. Mutta kuten edellä kerrotussa lausunnossa todetaan, soidinalueen menetys tuskin vaikuttaa teerikannan kehitykseen merkittävästi. Lähialueelta löytyy soidinalueita esim. järvien ja lampien jäiltä. Tällä hetkellä ei myöskään ole tiedossa, että ko. alueelle tai sen läheisyyteen olisi vastaavia tilaa vaativia hankkeita suunnitteilla.

2. Hanketoimijan ja vuokranantajien välisissä vuokrasopimuksissa on sisällytetty pankkitakaus, jonka maanomistaja voi tarvittaessa käyttää, mikäli hankeyhtiö ei noudata sopimusta voimalan purkamisen ja alueen siistimisen osalta. Jälkihoitoon liittyvät asiat ovat ensi sijaisesti vuokralaisen ja vuokranantaja välisiä sopimuksia ja osapuolet vastaavat niiden velvoitteiden ja oikeuksien toteutumisesta. Myöskään Suonenjoen kaupunki ei ole vaatinut mainittua takuuta jälkihoitoon liittyen. Esitetyn takuusumman määrittämiselle ei ole olemassa laillisia perusteita.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa mainittu pohjaveden pinnannosto ei ole vielä varmaa. Tilanne selviää, kun hankkeen vesistövaikutusten arviointia täydennetään rakennuslupavaiheeseen mm. kuivatuksen, ojituksen ja niiden ympäristövaikutusten osalta. Lopullinen vesienhallinta- ja kuivatussuunnitelma sekä ojitushankkeet tulee toimittaa Lupa- valvontavirastolle vähintään 60 päivää ennen rakennustöiden aloittamista.

Hankkeesta tehty suunnittelutarveratkaisu ei ole edellä kerrotuin perustein maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaisten myönteisen suunnittelutarveratkaisun edellytysten vastainen. Päätöksen kumoamiseen lainvastaisena tai muulla perusteella ei näin ollen ole syytä.

Liitteinä oikaisuvaatimus, päätös 25-0004-SUU, Koppelosuon teeren soidintarkkailu 2026 ja lausunto teeren soitimesta Koppelosuon aurinkovoima-alueella 27.4.2026.

Ehdotus

Tekninen johtaja ehdottaa, että tekninen lautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen ja pitää kaavoittajan päätöksen voimassa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 09.09.2026
164/10.00.02.02/2026

Valmistelija: kaavoittaja Timo Kortelainen, puh. 040 728 7827

Itä-Suomen hallinto-oikeudelta on saapunut lausunto- ja asiakirjapyyntö 6.8.2026 (diaarinumero 1811/2026), jossa pyydetään teknistä lautakuntaa antamaan lausuntonsa teknisen lautakunnan 27.5.2026 § 48 tekemästä päätöksestä edellä otsikossa mainittuun valitukseen 7.9.2026 mennessä. Lausunnon jättämiselle on saatu lisäaikaa 30.9.2026 saakka.

Valittajat vaativat, että hallinto-oikeus määrää Koppelosuon aurinkovoimalahankkeen hakijan korvaamaan tai kompensoimaan luonnonsuojelulain 9/2023 3 § kohta 5 mukaisen teeren elinolojen merkittävän heikennyksen Suomen Riistakeskuksen esittämällä tavalla.

Lisäksi valittajat vaativat, että hallinto-oikeus määrää tämän hankkeen maanvuokra- ja maankäyttöoikeussopimukset kaikilta osin julkisiksi tai ainakin asianosaisten nähtäviksi. Ellei tämä toteudu, on hakija määrättävä maksamaan takuusumma tai antamaan omavelkainen takaus edellä kuvatun mukaisesti.

Teknisen lautakunnan lausunnon yhteenvedossa todetaan, että vaatimukset ovat perusteettomia ja valitus tulee hylätä kokonaisuudessaan.

Lausunto kokonaisuudessaan, lausuntopyyntö ja valitus ovat liitteenä.

Annettava lausunto ja pyydetty asiakirjat kootaan yhteen toimitettavaksi Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Ehdotus

Tekninen johtaja ehdottaa, että tekninen lautakunta päättää antaa asiaa koskevaan valitukseen liitteenä olevan lausunnon.

Päätös